

การจัดหาและการใช้หนังสือของห้องสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ.

พ.ศ. 2528-2530

นางสาวนันทนา กรดเต็ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-038-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017719

BOOK ACQUISITION AND USE AT A.U.A. LIBRARY

1985-1987

Miss Nantana Grodtem

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science
Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-038-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดการและการใช้หนังสือของห้องสมุดสถาบันสอนภาษา
เอ.ยู.เอ. พ.ศ. 2528-2530

โดย

นางสาวนันทนา กรดเต็ม

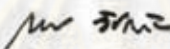
ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

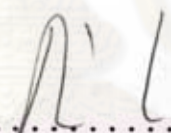
อาจารย์ที่ปรึกษา

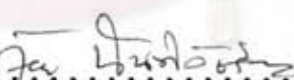
อาจารย์ ดร. หม่อมหลวง จ้อย นันทิวัชรินทร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ พลายเวช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. หม่อมหลวง จ้อย นันทิวัชรินทร์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณิ วราทร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์รี พัฒนกิจจำรูญ)

พิมพ์ที่ศูนย์บรรณสารศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บันทึกถาวร : การจัดหาและการใช้หนังสือของห้องสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ.
พ.ศ. 2528-2530 (BOOK ACQUISITION AND USE AT A.U.A. LIBRARY 1985-1987)
อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.หม่อมหลวง จ้อย นันทวิชรินทร์, 118 หน้า. ISBN 974-579-038-9.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปริมาณ หมวดหมู่ (ตามการแบ่งหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของคิวอี้) และประเภทของหนังสือ (ตามการแบ่งหมวดหมู่พิเศษของห้องสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ. 4 หมวด คือ ชีวประวัติบุคคล, หนังสือภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเทศไทย, นวนิยาย และหนังสือบันเทิงคดีปกอ่อน) ที่จัดหาในช่วงปี พ.ศ. 2528-2530 รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดหาและการใช้หนังสือในช่วง 3 ปีดังกล่าวของห้องสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ. เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ เลขเรียกหนังสือ ปีที่จัดหา จำนวนที่จัดหา วิธีการจัดหา และปริมาณการขิม จากรายการหนังสือใหม่เฉพาะหนังสือภาษาอังกฤษ บัตรทะเบียน และบัตรหนังสือที่แสดงการขิม-คืน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอในรูปแบบตารางและอัตราส่วนร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือที่มีการจัดหามากคือ หมวด 300 สังคมศาสตร์, หมวด 400 ภาษาศาสตร์, หมวด 800 วรรณคดี และนวนิยาย ตามลำดับ แต่มีการใช้มากใน หมวด 400 ภาษาศาสตร์ หมวด 300 สังคมศาสตร์, นวนิยาย และหมวด 800 วรรณคดี ตามลำดับ สำหรับการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ของการจัดหาและการใช้หนังสือด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน พบว่า การจัดหาและการใช้หนังสือในช่วง 3 ปี (พ.ศ. 2528-2530) มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต ..... Volany Plongkai
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... อ.ดร. นันทวิชรินทร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย .....

พิมพ์ที่พิมพ์ฉบับมหาดไทย วิทยาลัยพยาบาลในกรอบสีเขียว มีเพียงเล่มเดียว

NANTANA GRODTEM : BOOK ACQUISITION AND USE AT A.U.A. LIBRARY
1985-1987. THESIS ADVISOR : ML. JOY NANDHIVAJRIN, Ph.D., 118 PP.
ISBN 974-579-038-9.

The objectives of this research are twofold: to know the quantity, subject classes (Dewey Decimal Classification), types of books (the A.U.A. Library's special collections, are Biography, Thai studies collection, Fiction, and Paperbound) acquired during the three-year-period, 1985-1987 (B.E. 2528-2530); and relationship between English book acquisition and their use within the indicated years of the American University Alumni Library (A.U.A. Library) in order to improve the library collection development program. Research data as follows: authors, titles, call numbers, acquisition years, acquisition quantities, acquisition methods, and circulation statistics are collected from the new book lists, shelf-list cards, and book cards showing charging and discharging records. Data found are presented in the form of frequency and percentage.

Research findings showed that the books acquired in descending order of quantity were in the classes of 300-Social Science, 400-Language, 800-Literature, and Fiction; but the use slightly differed in the order as follows: 400-Language, 300-Social Science, Fiction, and 800-Literature. Yet, when use the correlation coefficient method by Spearman, the acquisition and the use of books at the A.U.A. Library (1985-1987) were highly correlated.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติกร ..... วิกรม บุณตัม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ม.ล. ใจ นันทิวรรณ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาอื่น ....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ อาจารย์ ดร. หม่อมหลวง จ้อย นันทวิชรินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่ง ท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด ผู้เขียนขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ พลายเวช ที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณณี วราทร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์รี พัฒนกิจจำรูญ ที่ได้กรุณาเป็น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุพัตตา ปวนฤทธิ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล และขอขอบคุณบรรณารักษ์ห้องสมุด สถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ. ทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา และขอขอบคุณน้อง ทั้ง 2 คน ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา ขอขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดมา

นันทนา กรดเต็ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
แนวเหตุผล	4
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
งานวิจัยในต่างประเทศ	8
งานวิจัยในประเทศไทย	13
บทที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด	17
ความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด	17
การเลือกหนังสือ	18
การจัดหาหนังสือ	19
การใช้ทรัพยากรห้องสมุด	21
สถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ.	23
ประวัติสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ. โดยสังเขป	23
ห้องสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ.	24
ประวัติห้องสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ. โดยสังเขป	24
อาคารห้องสมุด	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทบาทของห้องสมุด	29
วัตถุประสงค์และนโยบายของห้องสมุด	29
บุคลากรห้องสมุด	30
การบริหารงาน	31
การจัดหาหนังสือและอุปกรณ์ห้องสมุด	32
ทรัพยากรห้องสมุด	34
การจัดหมู่หนังสือ	36
การสมัครเป็นสมาชิก	37
เวลาทำการ	39
การบริการ	39
กิจกรรมพิเศษ	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	44
แหล่งข้อมูล	44
เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	45
การรวบรวมข้อมูล	46
การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลที่รวบรวมแล้ว	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหา	52
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ	63
การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาและการใช้หนังสือ	75
ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและการใช้หนังสือ	89
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
บรรณานุกรม	108

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก ระเบียบการสมัครเป็นสมาชิกห้องสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ.	115
ภาคผนวก ข ระเบียบการสมัครเป็นสมาชิกเทปโทรทัศน์	116
ประวัติผู้เขียน	118

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ก.	บุคลากรของห้องสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ.	30
ข.	สถิติจำนวนสมาชิกห้องสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ. ปี พ.ศ. 2532	37
ค.	สถิติการยืมหนังสือออกของห้องสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ. ประจำเดือนมกราคม พ.ศ. 2534	39
1	จำนวนหนังสือที่จัดหาในระหว่างปี พ.ศ. 2528-2530 จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	53
2	แสดงเปรียบเทียบจำนวนหนังสือที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2528-2530 จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	55
3	จำนวนหนังสือที่จัดหาในปี พ.ศ. 2528 จำแนกตามหมวดหมู่และ ประเภทหนังสือ	57
4	จำนวนหนังสือที่จัดหาในปี พ.ศ. 2529 จำแนกตามหมวดหมู่และ ประเภทหนังสือ	59
5	จำนวนหนังสือที่จัดหาในปี พ.ศ. 2530 จำแนกตามหมวดหมู่และ ประเภทหนังสือ	61
6	ปริมาณหรือความถี่ของการใช้หนังสือที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2528-2530 จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	64
7	แสดงเปรียบเทียบปริมาณหรือความถี่ของการใช้หนังสือที่จัดหา ระหว่างปี พ.ศ. 2528-2530 จำแนกตามหมวดหมู่และ ประเภทหนังสือ	66
8	ปริมาณหรือความถี่ของการใช้หนังสือที่จัดหาในปี พ.ศ. 2528 จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	69
9	ปริมาณหรือความถี่ของการใช้หนังสือที่จัดหาในปี พ.ศ. 2529 จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ปริมาณหรือความถี่ของการใช้หนังสือที่จัดหาในปี พ.ศ. 2530 จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	73
11	แสดงเปรียบเทียบปริมาณการจัดหาและปริมาณการใช้ของหนังสือที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2528-2530 และค่าเฉลี่ยของปริมาณการใช้ต่อเล่ม จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	76
12	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปริมาณการใช้ต่อเล่มและปริมาณการจัดหาของหนังสือที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2528-2530 จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	78
13	แสดงเปรียบเทียบปริมาณการจัดหาและปริมาณการใช้ของหนังสือที่จัดหาในปี พ.ศ. 2528 และค่าเฉลี่ยของปริมาณการใช้ต่อเล่ม จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	83
14	แสดงเปรียบเทียบปริมาณการจัดหาและปริมาณการใช้ของหนังสือที่จัดหาในปี พ.ศ. 2529 และค่าเฉลี่ยของปริมาณการใช้ต่อเล่ม จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	85
15	แสดงเปรียบเทียบปริมาณการจัดหาและปริมาณการใช้ของหนังสือที่จัดหาในปี พ.ศ. 2530 และค่าเฉลี่ยของปริมาณการใช้ต่อเล่ม จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	87
16	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและค่าเฉลี่ยของปริมาณการใช้ต่อ 1 ปี ของหนังสือที่จัดหามาในปี พ.ศ. 2528 จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	90
17	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและค่าเฉลี่ยของปริมาณการใช้ต่อ 1 ปี ของหนังสือที่จัดหามาในปี พ.ศ. 2529 จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและปริมาณการใช้ ของหนังสือที่จัดหามาในปี พ.ศ. 2530 จำแนกตามหมวดหมู่และ ประเภทหนังสือ	94
19	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและการใช้หนังสือ ของห้องสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ. ระหว่างปี พ.ศ. 2528-2530 จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทหนังสือ	96

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย